

Opinia

w sprawie ustawy z dnia 22 września 2006 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (druk senacki nr 246)

Projekt ustawy stanowił przedłożenie poselskie. Nowelizacja zmienia ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 352 z późn. zm.), w części dotyczącej emerytur górniczych. Ostatnie zmiany w zakresie emerytur górniczych wprowadzono ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, (Dz. U. Nr 167, poz. 1397), której część przepisów weszła w życie z dniem 16 września 2005 r. (w zakresie art. 1 pkt 4 i 6 oraz art. 2 i 3), a część przepisów wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2007 r. Obecna przyjęta zmiana z dnia 22 września br. stanowi uzupełnienie w/w uregulowań. Dotyczą one okresów uwzględnianych przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracowników zatrudnionych w charakterze członków drużyn ratowniczych i mechaników sprzętu ratowniczego kopalń oraz ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego, którzy byli oddelegowani do zawodowego pogotowia ratowniczego w centralnej stacji ratownictwa górniczego lub okręgowych stacji ratownictwa górniczego. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, wskazana kategoria pracowników (ratowników górniczych), będzie miała prawo do górniczej emerytury, jeżeli spełni do dnia 31 grudnia 2007 r. warunki do uzyskania emerytury górniczej, określone w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w jej brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2006 r. Jednocześnie ustawa z dnia 22 września br. zapewnia z dniem 1 stycznia 2007 r. analogicznej kategorii pracowników (ratownikom górniczym) zaliczalność do okresów pracy górniczej okresów czasowego oddelegowania do analogicznie określonych struktur (tj. do okręgowych i centralnej stacji ratownictwa górniczego), co ma na celu zapewnienie im prawa do emerytury górniczej.

Uwagi.

- 1) Trzeba zauważyć, że stan prawny dotyczący emerytur górniczych został zdeterminowany przyjęciem ustawy z dnia 27 lipca 2005 r., której część przepisów już weszła w życie, a część znajduje się w okresie *vacatio legis*. Celem niniejszej nowelizacji jest zagwarantowanie uprawnienia do emerytury górniczej, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, ratownikom górniczym. Z legislacyjnego punktu widzenia realizacja celu ustawy nie jest prosta i może wydawać się niejasna. Ustawa przyjęta w dniu 22 września 2006 r. zmienia przepis art. 48 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który obowiązuje w systemie prawnym (ale tylko do dnia 31 grudnia 2006 r.) oraz przepis art. 50e tej ustawy, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2007 r. Faktycznie więc, w zakresie art. 50e, dokonuje się nowelizacji przepisu w okresie *vacatio legis*, który nie wszedł jeszcze do systemu prawnego i stanowi część ustawy z dnia 27 lipca 2005 r., nie zaś ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zasady techniki prawodawczej (§ 91 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r., Dz. U. Nr 2, poz. 908) pozwalają na zmianę ustawy w okresie *vacatio legis* jedynie w celu wyeliminowania rażącego błędu. Powstaje pytanie, czy pominięcie w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. ratowników górniczych można uznać za taki błąd?

Przyjęte przez niniejszą nowelizację rozwiązanie legislacyjne, choć budzi pewne zastrzeżenia, pozwala uniknąć nowelizowania ustawy w okresie *vacatio legis*.

- 2) Nie negując znaczenia społecznego celu niniejszej nowelizacji, powstaje pytanie z punktu widzenia funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych, w szczególności zasady powszechności i spójności, czy dokonywanie odstępstwa od ogólnych zasad, nie stanowi dla innych grup zawodowych precedensu do ubiegania się o dokonywanie na ich rzecz wyjątków.

B. Langner